

Analiza dionika

Zemlja: Italija

www.partnerup-project.eu

[partnerupeu](https://www.facebook.com/partnerupeu)

[partnerupeu](https://twitter.com/partnerupeu)

**Sufinancira
Europska unija**

Financirano sredstvima Europske unije. Izneseni stavovi i mišljenja su stavovi i mišljenja autora i ne moraju se podudarati sa stavovima i mišljenjima Europske unije ili Europske izvršne agencije za obrazovanje i kulturu (EACEA). Ni Europska unija ni EACEA ne mogu se smatrati odgovornima za njih.

Provedba Oblika usavršavanja: nove prilike za odrasle

U Italiji se provedba inicijative Oblici usavršavanja (OU) temelji na čvrstom zakonodavnom okviru koji je usklađen s Nacionalnim strateškim planom za usavršavanje i prekvalifikaciju. Ovaj plan obuhvaća razdoblje 2021. - 2023. i ima za cilj poboljšati obrazovanje odraslih kroz poboljšanu dostupnost usluga, personalizaciju vještina i prilagodbu obrazovnih programa potrebama tržišta rada.

Inicijativa je usmjerena na odrasle, posebno one s niskom razinom pismenosti i kvalifikacijama, skupinu koja čini 27,9% Talijana u dobi od 16 do 65 godina. Među njima prevladavaju starije osobe (55–65 godina), iako statistici pridonose i mlađe dobne skupine. Izazovi uključuju osiguravanje koordinacije na više razina upravljanja, optimizaciju financijskih sredstava, rješavanje regionalnih razlika u obrazovnoj ponudi te jačanje digitalnih i transverzalnih kompetencija.

Različiti dionici relevantni su za talijanski OU okvir. To uključuje vladu (preko ministarstava obrazovanja i rada), sveučilišta, centre za strukovno osposobljavanje, ustanove za obrazovanje odraslih, nevladine organizacije i udruge poslodavaca. Javne i privatne službe za zapošljavanje surađuju kako bi prilagodile obrazovanje potrebama tržišta rada. Međutim, i dalje postoje nedostaci u koordinaciji dionika, posebno s poslodavcima i organizacijama civilnog društva, što otežava informiranje i usklađivanje osposobljavanja s mogućnostima zapošljavanja.

Trenutno se poduzimaju napori kako bi se riješili nedostaci putem inicijativa kao što su teritorijalne mreže za cjeloživotno učenje, programi digitalne uključenosti kao što je Repubblica Digitale i ciljani europski projekti kao što su MOVE-UP i ONE. Ovi programi naglašavaju personalizirane obrazovne putove, vrednovanje neformalnog učenja i aktivnu suradnju dionika.

Provedba talijanskog OU-a naglašava važnost regionalne suradnje, učinkovitog korištenja sredstava i jačih veza između obrazovanja i tržišta rada. Unatoč izazovima, inicijativa nudi obećavajući model za rješavanje potreba za učenjem odraslih, poticanje zapošljivosti i promicanje socijalne uključenosti.

Suradnja dionika na Oblicima usavršavanja

Provedba inicijative Oblici usavršavanja: nove prilike za odrasle (OU) u Italiji oslanja se na složen ekosustav dionika, od kojih svaki doprinosi obrazovanju odraslih na različitim razinama. Ključni mehanizmi suradnje uključuju:

- Teritorijalne mreže za cjeloživotno učenje, koje okupljaju javne i privatne aktere, uključujući obrazovne institucije, regionalne vlasti, nevladine organizacije, sindikate i poslodavce. Njihov je cilj promicanje cjeloživotnog učenja, vrednovanja vještina i osposobljavanja za građanstvo. Koordinacija regionalnih vlada poboljšava integraciju i blizinu usluga, ali ostaje nedosljedna u svim regijama.
- Suradnički nacionalni i regionalni programi kao što je program GOL (Jamčenje zapošljivosti radnika) u okviru Nacionalnog plana oporavka i otpornosti (PNRR), koji potiču javno-privatnu suradnju u područjima kao što su pristup tržištu rada, prekvalifikacija i potpora za osobe s invaliditetom.
- Profesionalni fondovi koji olakšavaju usavršavanje radne snage kroz doprinose poslodavca i zaposlenika, podržavajući kontinuirano stručno obrazovanje i osposobljavanje.
- Inicijative za digitalnu uključenost kao što je Repubblica Digitale, koja koordinira javne i privatne aktere kako bi se riješio digitalni jaz, podržavajući razvoj digitalnih vještina i promičući digitalnu transformaciju.
- Nacionalna skupina za cjeloživotno učenje (GNAP) koja mobilizira dionike putem javnih savjetovanja, događanja i radnih skupina, osiguravajući zastupljenost različitih perspektiva u donošenju politika.
- Europski projekti kao što su MASTER, MOVE-UP i ONE pokazali su prednosti pristupa s više dionika uključivanjem andragoških stručnjaka, javnih službi, poslodavaca i nevladinih organizacija u osmišljavanje inovativnih puteva za sudjelovanje u obrazovanju i zapošljavanje.

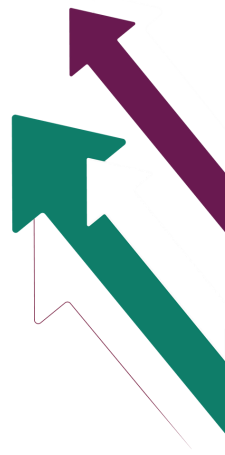
Unatoč tim naporima, i dalje **postoje značajni nedostaci u suradnji dionika:**

- nedostatak dosljedne suradnje među nacionalnim, regionalnim i lokalnim akterima stvara nejednakosti u obrazovnoj ponudi za odrasle u različitim regijama. To ograničava pristup i stvara neučinkovitosti u raspodjeli resursa.
- Poslodavci i javne službe za zapošljavanje nisu u potpunosti integrirani u sustav obrazovanja odraslih. To dovodi do neučinkovitog usklađivanja obrazovnih programa s potrebama tržišta rada i dopiranja do ranjivih skupina.
- Organizacije civilnog društva, ključni akteri za informiranje i usmjeravanje, često su isključene iz formalnih okvira obrazovanja odraslih. To slabi napore za uključivanje ranjivih skupina i usklađivanje obrazovnih mogućnosti s potrebama zajednice.
- Proces prepoznavanja neformalnog i informalnog učenja nedosljedni su, s nejasnim smjernicama i mehanizmima. To ograničava prenosivost vještina i ometa sudjelovanje u obrazovanju ili zapošljavanje.
- Suradnja s pružateljima tehnologije za poboljšanje digitalne infrastrukture i pristup programima digitalne pismenosti nedovoljna je, posebno u ruralnim područjima.

Proces mapiranja dionika, koji je uključivao fokusne grupe, intervjue i ankete, istaknuo je sljedeće:

- dionici na regionalnoj razini, poput onih koji su uključeni u Teritorijalne mreže za cjeloživotno učenje, pokazali su snažnu predanost obrazovanju odraslih, imajući koristi od blizine i usklađenosti s lokalnim prioritetima;
- proces je olakšao horizontalne veze među dionicima, potičući suradnju na zajedničkim inicijativama i zagovaranje ta razvoj obrazovanja odraslih na regionalnoj i nacionalnoj razini;
- mnogi se dionici, posebno poslodavci i organizacije civilnog društva, ne doživljavaju kao akteri obrazovanja odraslih, pokazujući potrebu za boljim strategijama komunikacije i uključivanja.

Stečena iskustva

Pozitivni ishodi

- Dionici na regionalnoj razini pokazali su povećanu angažiranost, posebno pomoću inicijativa poput Teritorijalne mreže za cjeloživotno učenje. Ovo usklađivanje podržalo je njihove misije i razvojne prioritete, potičući uzajamno učenje i suradnju.
- Analiza je pomogla ojačati ulogu FORMA.Azione kao facilitatora među dionicima, gradeći horizontalne veze koje su poticale zajedničke inicijative i napore u zagovaranju, posebno u obrazovanju odraslih.
- Dionici su stekli nove poglede na strategije, alate i metodologije za cjeloživotno učenje, povećavajući svoje kapacitete za osmišljavanje i provedbu inovativnih rješenja.

Izazovi

- Poslodavci i organizacije civilnog društva bili su nedovoljno zastupljeni, što je oslabilo vezu između programa osposobljavanja i usavršavanja i potreba tržišta rada.
- Varijacije u regionalnoj provedbi stvorile su nedosljednosti, što je dovelo do nedostataka u pristupačnosti i kvaliteti usluga.
- Nedostatak učinkovite komunikacije i koordinacije među dionicima ometao je usklađivanje nacionalnih politika s lokalnim potrebama.

Naučene lekcije

- Potrebni su veći naponi za uključivanje različitih dionika, posebno poslodavaca i organizacija u zajednici, kako bi se pojačala suradnja dionika obrazovanja odraslih.
- Uspostavljanje definiranih uloga, smjernica i procesa za prepoznavanje neformalnog i informalnog učenja može poboljšati učinkovitost i pristupačnost programa.
- Suradnja s tehnološkim tvrtkama ključna je za osiguravanje digitalne infrastrukture i pismenosti za odrasle polaznike.

Prioriteti za savjetovanja s dionicima

- Rješavanje jaza između nacionalnih politika i lokalnih potreba. Osiguravanje usklađenosti sustava učenja odraslih poticanjem bolje suradnje i koordinacije među nacionalnim i lokalnim akterima.
- Poboljšanje provedbe nacionalnih akcijskih planova kroz dostatna sredstva i jasne propise za sprečavanje samoreferencijalnih mreža i priznavanje obrazovanja odraslih kao sredstva za osobni, profesionalni i građanski razvoj.
- Povećanje poticaja za javno-privatna partnerstva, s naglaskom na usklađivanje ishoda obrazovanja sa zahtjevima tržišta rada. Poslodavce treba poticati da se uključe u te napore izvan inicijativa strukovnog obrazovanja i osposobljavanja, osiguravajući veće sudjelovanje u procesima usavršavanja.
- Razvijanje kreativnih i učinkovitih strategija za prepoznavanje i angažiranje odraslih osoba s niskim kvalifikacijama. S obzirom na njihovu ograničenu svijest o potrebama za učenjem, ciljane kampanje za informiranje, prilagođene smjernice i inkluzivni kanali informiranja ključni su za poticanje sudjelovanja u mogućnostima obrazovanja i vrednovanja.
- Uspostaviti jasnije uloge, smjernice i mehanizme za prepoznavanje neformalnog i informalnog učenja. To uključuje dosljednost postupka validacije u svim regijama i njegovu integraciju s načinima zapošljavanja, čime se maksimizira vrijednost prethodnih iskustava odraslih.
- Jačanje profesionalnog profila ALE nastavnika/trenera. Trenutačnim okvirima nedostaju posebni zahtjevi za usavršavanje stručnjaka za obrazovanje odraslih, što umanjuje njihovu prepoznatljivost na razini politike i na razini zajednice. Prilagođeni programi obuke i poboljšane mogućnosti razvoja karijere od vitalnog su značaja za podizanje njihovog statusa i učinkovitosti.

